

Huippuyksikköohjelmat edistäneet tutkimusympäristöjen kehittämistä ja tutkijankoulutusta

Kansallisten tutkimuksen huippuyksikköohjelmien yhteiskunnallinen vaikuttavuus on arvioitu. Arvioinnin perusteella huippuyksikköohjelmat ovat onnistuneet tavoitteissaan hyvin. Parhaiten ohjelmien vaikutus näkyy huippututkimuksen toimintaympäristön kehittämisessä ja tutkijankoulutuksessa. Tulevissa ohjelmissa huippuyksiköiden määrää pitäisi kuitenkin vähentää ja yksikkökohtaista rahoitusta lisätä, todetaan Suomen Akatemian teettämän arvioinnin suosituksissa.

Arvioinnin kohteena olivat vuosien 2000-2005 ja 2002-2007 huippuyksikköohjelmakaudet. Tavoitteena oli selvittää, millä tavoin tutkimuksen huippuyksikköohjelmat ovat edistäneet huippuyksikköstrategian mukaisia yhteiskunnallisia tavoitteita ja tutkimuksen käytännöllisiä vaikutuksia. Arvioinnissa keskityttiin ohjelmien yhteiskunnallisten vaikutusten arviointiin ja rajattiin sen ulkopuolelle huippuyksiköiden tieteellisen laadun arviointi. Näin siksi, että tieteellisen laadun arviointi on lähtökohtaisesti ollut jo yksiköiden valinnan peruste.

Huippuyksikköohjelmia voidaan pitää kaiken kaikkiaan hyvin onnistuneina. Ohjelmien merkittävin lisäarvo on syntynyt huippututkimuksen toimintaympäristön kehittämisen ja tutkijankoulutuksen kautta. Arvioinnin suosituksissa esitetään, että huippuyksikköohjelmia jatkettaisiin ja niiden valinnan ensisijainen kriteeri olisi jatkossakin tieteellinen laatu.

Tutkimusinfrastruktuuripolitiikan ja tutkijanuran kehittäminen on oleellinen asia huippututkimuksen edellytysten parantamisessa kansallisesti, raportissa korostetaan. Arvioinnin mukaan tällä hetkellä huippuyksiköitä on Suomen kokoiseen maahan liikaa. Huippuyksikkörahoitus on jäänyt liian pieneksi yhtä yksikköä kohden, kun samalla on pyritty pysyvien rakenteiden luomiseen. Tulevissa ohjelmissa pitäisi tähdätä siihen, että huippuyksiköitä olisi määrällisesti vähemmän ja niiden julkinen rahoitus yksikköä kohden olisi suurempi.

Taustaorganisaatioiden eli yliopistojen ja tutkimuslaitosten roolin huippuyksiköiden tukena pitäisi olla tulevaisuudessa nykyistä merkittävämpi ja aktiivisempi. Huippuyksiköiden pitäisi myös paremmin hyödyntää ohjelmallisuuden tuoma lisäarvo kuten kansainvälisyys.

Huippuyksikköohjelmat on perustettu Suomen kansallisen huippuyksikköstrategian mukaisesti kehittämään luovia tutkimusympäristöjä, joissa kansainvälisesti kilpailukykyinen tutkimus yhdistyy korkeatasoiseen tutkijankoulutukseen. Suomen Akatemian nimeämiä tutkimuksen huippuyksiköitä on ollut 1990-luvulta alkaen.

Tutkimuksen huippuyksiköiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnin on toteuttanut Gaia Consulting Oy.

SUOMEN
AKATEMIA

Arviointiraportti (suomeksi) luettavissa pdf-muodossa Suomen Akatemian verkkosivuilla osoitteessa www.aka.fi/julkaisusarja

Raportin voi tilata sähköpostitse osoitteella viestinta@aka.fi

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Mari Hjelt, Gaia Consulting Oy, p. (09) 6866 6240, 040 823 6991,
mari.hjelt@gaia.fi

Tiedeasiantuntija Pasi Sihvonen, Suomen Akatemia, p. (09) 77488 434, 040 7799 335,
pasi.sihvonen@aka.fi

Suomen Akatemian viestintä

Tiedottaja Riitta Tirronen

p. (09) 7748 8369, 040 828 1724

riitta.tirronen@aka.fi